

Krawczyk, Roman

Biskup Jan Mazur - Pasterz Kościoła Siedleckiego

Szkice Podlaskie 16, 151-167

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRO MEMORIA

Ks. Roman Krawczyk

Instytut Historii Akademii Podlaskiej w Siedlcach

Biskup Jan Mazur-Pasterz Kościoła Siedleckiego

Nie sposób w tym krótkim szkicu przybliżyć bogactwa pracy i posługiwania pasterskiego Biskupa Jana Mazura, dlatego też składając hołd Wielkiemu Pasterzowi Kościoła Siedleckiego pragnę wspomnieć tylko o niektórych aspektach Jego działalności. Ufam bowiem, że Jego posługa pasterska doczeka się szczegółowych badań naukowych.

Ksiądz Biskup Jan Mazur urodził się 5 czerwca 1920 r. w Płoskiem w parafii Wielącza (obecnie należącej do Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej) k. Zamościa w rodzinie rolniczej. Do szkoły podstawowej o profilu siedmioletnim uczęszczał w latach 1927-1935 w Zarudziu (klasy I-III), Złójcu (klasy IV-VI) i Sitańcu (klasa VII).¹ Następnie kontynuował naukę w Gimnazjum i Liceum im. Hetmana Jana Zamoyskiego w Zamościu w latach 1935-1939. Naukę szkolną przerwał wybuch II wojny światowej, dlatego egzamin maturalny zaliczył w konspiracji w 1942 r. w Zamościu. W 1944 r. wstąpił do Lubelskiego Wyższego Seminarium Duchownego, które początkowo mieściło się w Krężnicy Jarej, a po zakończeniu działań wojennych w Lublinie.²

Święcenia kapłańskie otrzymał w dniu 26 czerwca 1949 r. z rąk Biskupa Zdzisława Golińskiego, sufragana lubelskiego. Został skierowany do pracy duszpasterskiej w charakterze wikariusza najpierw do parafii w Bychawie (1949-1952), następnie do Zemborzyc (1952-1953). Po trzech latach pracy parafialnej Biskup Lubelski skierował Ks. Jana Mazura na Katolicki Uniwersytet Lubelski na studia specjalistyczne z teologii dogmatycznej. W 1956 r. swoje studia wieńczy stopniem doktora teologii na podstawie rozprawy: *Nauka św. Tomasza o udziale człowieka w rządach Opatrzności Bożej*, napisanej pod kierunkiem Ks. Rektora KUL prof. Wincentego Granata.

Podczas studiów nie zaniechał pracy duszpasterskiej, głosząc rekolekcje, konferencje i kazania. Ponadto prowadził katechizację dzieci w kilku parafiach. Od 1954 r. pełnił zastępstwo w parafii Św. Jana Nepomucena w Zwierzyńcu. Od 1955 r. rozpoczął swoje wykłady w Seminarium Duchownym, najpierw jako lektor języka łacińskiego, następnie zaś wykłady z teologii pastoralnej oraz z różnych dziedzin teologii i fi-

¹ K. R. Prokop, *Biskupi Kościoła Katolickiego w III Rzeczypospolitej. Leksykon biograficzny*, Kraków 1998, s. 91-92.

² Ks. Z. Młynarski, *Magnificat*, Rzym 1974, s. 6.

lozofii.³ W 1957 r. został mianowany sekretarzem Wydziału Duszpasterskiego Kurii Biskupiej w Lublinie. Tę ważną i odpowiedzialną funkcję sprawował do 1968 r., to jest do czasu mianowania Go Biskupem Siedleckim. Abp Bolesław Pylak w swoich wspomnieniach pisze, że Ksiądz Jan Mazur w ramach tego Wydziału pełni obowiązki diecezjalnego duszpasterza kobiet i dziewcząt. Każda z takich nominacji - to cały łańcuch rekolekcji dla różnych grup w Domu Rekolekcyjnym w Nałęczowie. W Lublinie w domu Sióstr Urszulanek, prowadzi comiesięczne dni skupienia dla pracujących dziewcząt. Organizuje też rekolekcje i kursy wakacyjne dla ministrantów. W sumie zajęcia Księdza Jana była to olbrzymia praca, przerastająca możliwości czasowe i zdrowotne przeciętnego księdza. Jak w tym wszystkim się nie zagubił, jak podołał tylu zadaniom i mimo zmęczenia zachował pogodę ducha, życzliwość dla wszystkich - to jego osobista tajemnica.⁴

Doceniając olbrzymi wkład pracy i zaangażowanie duszpasterskie Ks. J. Mazura Pasterz Lubelski Biskup Piotr Kałwa w dniu 1 września 1959 r. mianował Go kanonikiem gremialnym Kapituły Katedralnej Lubelskiej.

W roku 1961 Papież Jan XXIII powołał ks. Jana Mazura do godności biskupiej (Bp tyt. Bładia) i przydzielił mu obowiązki sufragana lubelskiego. Sakrę biskupią otrzymał w dniu 6 sierpnia 1961 r. w Katedrze Lubelskiej. Konsekratorem był Bp Piotr Kałwa, ordynariusz lubelski, a współkonsekratorami byli: Bp Zdzisław Goliński ordynariusz częstochowski i Bp Tomasz Wilczyński z Olsztyna, dawni profesorowie Nomina w Seminarium Duchownym w Lublinie.

Wraz z godnością biskupią doszły nowe obowiązki i zadania, które realizował bp Jan Mazur. Został mianowany wikariuszem generalnym Biskupa Lubelskiego, przewodniczącym Diecezjalnej Rady Budowy i Odbudowy Obiektów Sakralnych oraz wizytatorem domów zakonnych. Ponadto w latach 1965-1968 pełnił funkcję oficjała Sądu Biskupiego. Wchodził też w skład Consilium Vigilantiae - Rady troszczącej się o stan duchowy kapłanów. Z wyboru księży został powołany na prezesa Związku Kapłanów *Unitas*. Związek ten na terenie diecezji lubelskiej otaczał wszechstronną opieką księży chorych i niezdolnych do pracy.⁵

W ramach Konferencji Episkopatu Polski pełnił funkcję przewodniczącego Komisji ds. Trzeźwości. W czasie Soboru Watykańskiego II bp Jan Mazur uczestniczył w II Sesji Soborowej (1963 r.)

³ Archiwum Diecezjalne w Siedlcach (dalej: ADS), Akta osobowe Biskupa Jana Mazura.

⁴ ADS, Abp B. Pylak, *W służbie Kościołowi Lubelskiemu (wspomnienie o Biskupie Janie Mazurze)*, maszynopis.

⁵ Tamże.

Dnia 26 września 1968 r. we wspomnienie liturgiczne Matki Boskiej Leśniańskiej, Papież Paweł VI mianował Ks. Biskupa dr. Jana Mazura – dotychczasowego sufragana Diecezji Lubelskiej – biskupem diecezjalnym Diecezji Siedleckiej czyli Podlaskiej.

Decyzja papieska została podana do wiadomości Członkom Kapituły Katedralnej w Siedlcach w dniu 24 października 1968 r. Tego samego dnia Biskup Jan Mazur objął kanonicznie powierzoną Mu diecezję po zmarłym 25 marca 1968 r. biskupie Ignacym Świrskim.

Uroczysty Ingres do Katedry Siedleckiej miał miejsce w dniu 17 listopada 1968 r.

Witając nowego Arcypasterza w Katedrze Siedleckiej, ks. bp Wacław Skomorucha – Wikariusz Kapituły w okresie wakansu i Dziekan Kapituły Katedralnej – powiedział: *Przychodzisz do Diecezji, która nosi zaszczytne miano męczeńskiej, gdyż wiele wycierpiała za Kościół i Polskę. Los męczeński był udziałem zarówno Ludu Bożego jak i jego Pasterzy. Dwaj z nich, Marcei Gutkowski i Beniamin Piotr Paweł Szymański umarli na wygnaniu. Przed stu laty zaborca kasując Diecezję Podlaską, wystawił przez to chlubne świadectwo ówczesnym Pasterzom Podlasia, że byli oni ostoją wiary i zjednoczenia Ludu Bożego z Chrystusem w Jego Rzymskim Kościele. Biskupi nasi bronili wiary, która jest największym skarbem człowieka. Bronili wolności człowieka, który ma prawo wyznawać tę religię, jaką sam wybiera i taki światopogląd, jaki uważa za właściwy. Działanie Opatrzności jest przedziwne. Biskupów, którym przypadł w udziale trud odbudowy godności ludzkiej po minionej wojnie... Pan odwołuje do siebie, powołując do kontynuowania ich historycznego dzieła Pasterzy z programem soborowym. W ich rządzie kroczysz i Ty na męczeńskim szlaku Chrystusowego Podlasia, jako Pasterz diecezji, która wraz z całym Narodem święci w tym roku 50-lecia swojego wskrzeszenia.*⁶

W swoim słowie pasterskim biskup Jan Mazur - dziękując za słowa serdecznego powitania przez biskupa Wacława - jasno określił program swojego posługiwania: *Kościół Podlaski, Świątynia i Winnica Pańska, ma być czysty, nieskalany i bez zmazy, bo za taki Kościół Chrystus wydał siebie... Bracia i Siostry, kiedy w tej chwili stajemy, by rozpocząć w imię Boże nie nowy marsz, ale tylko dalszy ciąg... trudów, prac i modlitw, to nie dziwcie się, że zwracam się do Was, jako Wasz Pasterz i ojciec duchowy, z serdeczną prośbą, żeby życie Wasze wolne było od tego, co nazywamy dzisiaj zagrożeniem i propozycją innych obyczajów niż proponuje nam to Chrystus. My dzisiaj wszyscy mamy walczyć o piękne, szlachetne, chrześcijańskie obyczaje.*⁷ W zakończeniu swojej inauguracyjnej homilii rozpoczynającej Jego po-

⁶ ADS, Powitanie Arcypasterza w imieniu duchowieństwa przez Dziekana Kapituły Katedralnej Księdza Biskupa Wacława Skomoruchę, tekst autoryzowany.

⁷ ADS, Homilia Księdza Biskupa Jana Mazura wygłoszona w Katedrze Siedleckiej w dniu Ingresu 17 XI 1968 r. (tekst autoryzowany).

sługiwanie w Diecezji Siedleckiej uroczyste przyrzekł: *...dolożę za łaską Bożą, którą mi wypraszaście, wszelkich wysiłków, żeby z pomocą Księdza Biskupa i moich Braci w Kapłaństwie, spełnić wszystko, czego Chrystus i Kościół ode mnie wymagać będzie, a czego również wymagać będzie zbawienie Waszych dusz. Niech mi tego udzieli łaskawy, miłosierny i wszechmocny Pan.*⁸ Przyrzeczeniu temu Pasterz Siedlecki pozostał wierny do końca swej posługi na Podlasiu.

W okresie długoletniej posługi pasterskiej z inspiracji i za aprobatą ks. biskupa Jana Mazura odbyły się następujące uroczystości diecezjalne, które niewątpliwie wpłynęły na odnowę życia religijnego. Do najważniejszych należą:

Rocznica 150-lecia Diecezji Siedleckiej czyli Podlaskiej w 1969 r.

250 rocznica koronacji Cudownego Obrazu Matki Bożej w Kodniu w 1973 r.

Obchody Roku Jubileuszowego w 1975 r.

Misje Najświętszego Serca Jezusowego przeprowadzone – z polecenia Arcypasterza – we wszystkich parafiach diecezji przez OO. Jezuitów (1976-1977).

Rocznica 50-lecia powrotu Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej z Częstochowy do Kodnia i Obrazu Matki Bożej Leśniańskiej z Łomży do Leśnej Podlaskiej w 1977 r.

Peregrynacja kopii Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej we wszystkich parafiach diecezji (1980-1981), zakończona uroczystymi obchodami 350-lecia pobytu Cudownego Obrazu w Sanktuarium Kodeńskim (1981 r.).

Koronacja Cudownego Obrazu Matki Bożej z Dzieciątkiem w Woli Gułowskiej w 1982 r.

300 – rocznica zjawienia się Obrazu Matki Bożej Leśniańskiej (3-4 IX 1983)

Druga peregrynacja kopii Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej (1985-1986)

25-lecie sakry biskupiej Jana Mazura (21 IX 1986)

25-lecie sakry biskupiej Wacława Skomoruchy (17 IV 1988)

II Diecezjalny Kongres Eucharystyczny (26.VI-3.VII.1988)

Konsekracja biskupa Alojzego Orszulika – drugiego biskupa pomocniczego 8 XII 1989 w Katedrze Siedleckiej

Koronacja Obrazu Matki Bożej w Orchówku w 1990 r.

50-lecie kapłaństwa biskupa Wacława Skomoruchy (23 IX 1990)

30-lecie sakry biskupiej Jana Mazura (22 IX 1991)

Konsekracja biskupa Henryka Tomasika w Rzymie (6 I 1993)

Uroczysta Msza Św. Biskupa Henryka Tomasika w Katedrze Siedleckiej (2 II 1993)

⁸ Tamże.

30-lecie sakry biskupiej Wacława Skomoruchy (25 IV 1993)

25-lecie rządów diecezją siedlecką Biskupa Jana Mazura (25 IX 1993)

Peregrynacja Figury Matki Bożej Fatimskiej w 1996 r.

Dzięki staraniom Pasterza Siedleckiego świątynie w Kodniu, Leśnej Podlaskiej i Parczewie otrzymały tytuł bazylik mniejszych.

Nowy Arcypasterz kładąc szczególny nacisk na rozwój duszpasterstwa organizował i przewodniczył wielu akcjom pastoralnym realizowanym w diecezji. Służyły temu częste wizyty w parafiach, troska o właściwy poziom katechizacji młodzieży, a także wysoki poziom życia chrześcijańskiego w rodzinie. Chętnie i często spotykał się z wiernymi, zadziwiając ich, swą bezpośredniością oraz znajomością ludzkich problemów. Program swego posługiwania biskupiego przedstawił w Liście Pastorskim podczas Ingresu do Siedleckiej Katedry: *...Pragnę głosić Ewangelię Chrystusową osobiście z pomocą duchownych czy świeckich Apostołów, a wśród nich przede wszystkim rodziców; z ambon kościołów i spoza stoliczków punktów katechetycznych. Jest również pragnieniem mego serca, aby domy rodzinne stały się ambonami, gdzie głosi się Chrystusa i słowem, i życiem.*⁹ Ojciec Święty Jan Paweł II w Liście skierowanym do ks. biskupa Jana Mazura z okazji 25-lecia Jego pasterzowania w Diecezji Siedleckiej napisał: *Początek posługi pasterskiej Księdza Biskupa Mazura w Kościele Siedleckim przypadł na okres realizacji uchwał Soboru Watykańskiego II – niemal na-za-jutrz po jego zakończeniu. Były to lata wyjątkowej pracy nad pogłębieniem w wiernych świadomości i chrześcijańskiego powołania oraz ich misji w Kościele i świecie. Był to okres dynamicznego rozwoju Kościoła Siedleckiego, wyrażający się także w pomnożeniu ilości parafii, świątyń i kaplic.*¹⁰

Z tej samej okazji – Metropolita Lubelski Abp Bolesław Pylak, w swoim liście do biskupa Jana napisał: *... ćwierćwiecze swego biskupiego posługiwania wypełniłeś przede wszystkim gorliwością apostołską objawiającą się w szafarstwie sakramentów i przepowiadaniu Słowa Bożego. Byłeś obecny z posługą pasterską, z obowiązku i na liczne prośby kapłanów, prawie we wszystkich parafiach i ośrodkach duszpasterskich swojej Diecezji, w niektórych wielokrotnie, poznałeś także osobiście niezliczoną rzeszę katolików świeckich. Zawsze ukazywałeś postawę ojcowską wobec przebiterów, podobnie odnosiłeś się z całym otwartym sercem do katolików świeckich... Te Twoje nieprzeliczone prace duszpasterskie i administracyjne, sukcesy i osiągnięcia wynikały nie tylko z Twojej gorliwości apostołskiej, lecz także z głębokiego życia modlitwą i z wielu cierpień znoszonych w cichości i z poddaniem się woli Bożej.*¹¹

Czas posługi pasterskiej Biskupa Jana Mazura w Diecezji Siedleckiej charakteryzuje się niezwykle wzmożonym ruchem budowlanym

⁹ Bp J. Mazur, *Listy pasterskie*, Siedlce 1986, s. 12.

¹⁰ ADS, Akta osobowe Biskupa Jana Mazura.

¹¹ Tamże.

w dziedzinie budownictwa sakralnego. O dynamice budowlanej na terenie diecezji świadczyć może liczba wzniesionych w tym czasie obiektów: 54 nowych kościołów parafialnych, 110 kaplic, 144 domów parafialnych oraz powołanie do istnienia 32 parafii.¹² Przedsięwzięcia budowlane wynikały z palących potrzeb religijno-duszpasterskich a także uwarunkowań polityczno-społecznych oraz wydarzeń historycznych. Wieloletnie utrudnienia w zaspokajaniu potrzeb budowlanych ze strony władz państwowych i administracyjnych wobec Kościoła doprowadziły do swego rodzaju eksplozji budowlanej. Zdaniem ks. T. Kulika, ówczesnego referenta Wydziału Artystyczno-Architektonicznego Kurii Diecezjalnej w Siedlcach: *Duszą i koordynatorem tych poczynań był Arcypasterz i Gospodarz diecezji Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup dr Jan Mazur*¹³. Często odwiedzał i wspierał moralnie i materialnie księży budujących kościoły i inne obiekty służące potrzebom duszpasterskim; pośredniczył też wielokrotnie w osiągnięciu na ten cel zagranicznej pomocy finansowej. Jego osobiste zaangażowanie podczas prowadzenia żmudnych negocjacji o pozwolenie na lokalizacje i budowy z władzami administracyjnymi, miały niewątpliwą wpływ na tak imponującą liczbę wzniesionych obiektów sakralnych.

Szczególną troską otaczał diecezjalne seminarium,¹⁴ dał temu wyraz w słowach: *Gorące uczucia mego serca skierowuję ku diecezjalnemu Seminarium Duchownemu, <<żrenicy mego oka>> i przesyłam wyrazy głębokich uczuć ojcowskich ku wychowawcom, profesorom, i Wam drodzy alumni...*¹⁵ Obejmując rządy w diecezji, zastał bardzo skromną bazę lokalową Seminarium mieszczącego się w pobliżu Katedry. Dlatego też szybko podjął decyzję o rozbudowie tego gmachu, którego dokonano w latach 1972-1973 a następnie w 1978 r. Podczas tej rozbudowy – a były to czasy totalitaryzmu komunistycznego – sam pracował fizycznie na budowie razem z klerykami. W późniejszym czasie (rok 1990) powstał nowy gmach seminaryjny w Opolu Nowym koło Siedlec, którego fundatorem był ks. infułat dr Antoni Chojecki. *Żrenica mego oka* - jak nazwał Seminarium biskup Jan Mazur - powstało dzięki Jego wielkiemu poświęceniu, zaangażowaniu, modlitwie oraz postom jakie podejmował.

Biskup Płocki Zygmunt Kamiński w kazaniu wygłoszonym podczas jubileuszowej mszy świętej z racji 25 – lecia pasterzowania biskupa Jana Mazura na Podlasiu, nawiązując do osobistych wspomnień z czasów lubelskich powiedział: *Patrzyłem na Jego życie i pracę z bliska, należa-*

¹² Ks. T. Kulik, *Wydział Artystyczno-Architektoniczny*, w: *Magnificat anima mea Dominum*, (praca zbiorowa), Marki – Struga k. Warszawy 1993, s. 213.

¹³ Tamże, s. 213.

¹⁴ Szerzej zob. ks. R. Krawczyk, *Wyższe Seminarium Duchowne*, w: *Magnificat...*, s. 21-23.

¹⁵ ADS, *List pasterski z dnia 17 listopada 1968 r.*

tem do tych współpracowników, którzy mieli możliwość bliskiej obserwacji Jego życia i pracy. Najważniejszym miejscem w Jego domu była kaplica, był Jezus Eucharystyczny, było Jego Objawienie, Jego święta Wola. Mimo zmęczenia, gdyśmy powracali z wielu zajęć duszpasterskich, wędrował zawsze do kaplicy i zawsze tę refleksję nad Pismem Świętym czynił na kolanach. Nigdy inaczej nie czytał Pisma Świętego, jako Woli i Testamentu Pana, tylko na kolanach.¹⁶

Pasterz Siedlecki w swojej posłudze biskupiej kładł nacisk na rozwój duszpasterstwa sakramentalnego, szczególnie zaś na Eucharystię. Podczas licznych spotkań zachęcał wiernych do częstej Komunii świętej, a co za tym idzie do korzystania z Sakramentu Pokuty. Kapłanów zaś zobowiązywał do służebnej posługi w konfesjonale.

W naszej Ojczyźnie tematyka eucharystyczna była szczególnym przedmiotem inicjatyw duszpasterskich w latach 1987-1990. Przyczynił się do tego II Krajowy Kongres Eucharystyczny, który był uroczystością celebrowaną przez Ojca Świętego Jana Pawła II w dniach 8-12 czerwca 1987 r.

W następnym roku Biskup Mazur zainicjował w diecezji II Diecezjalny Kongres Eucharystyczny, który odbył się w dniach 26 czerwca do 3 lipca 1988 r. W ramach przygotowań do przeżycia Kongresu odbywały się liczne wykłady dla duchowieństwa i świeckich, katechezy, adoracje i nabożeństwa eucharystyczne. Odpowiadając na apel Pasterza Siedleckiego liczna rzesza wiernych uczestniczyła w pięciu stacjach Kongresu Diecezjalnego: w Białej Podlaskiej, Garwolinie, Parczewie, Węgrowie i Siedlcach. Ksiądz Biskup przewodniczył tym uroczystościom, a w homiliach zachęcał wiernych do częstej Komunii świętej, w celu umocnienia w nich życia Bożego.

Biskup Jan Mazur był wielkim czcicielem Maryi. Swoje posługiwanie biskupie zawierzył Najświętszej Maryi Pannie. „Magnificat anima mea Deum – uwielbia dusza moja Pana” – te słowa umieścił w swoim herbie biskupim, traktując je jako program pracy pasterskiej. *Wszystkie moje modlitwy i ofiary, zamiary i plany, pracę i cierpienia na tej Ziemi Podlaskiej składam w ręce Najświętszej Matki Jezusowej, Matki Kościoła. Jej to od lat młodzieńczych stałem się własnością, potwierdziłem to w latach ostatnich wraz z całym Episkopatem Polski i ludem wiernym naszej Ojczyzny. Obecnie pragnę, byśmy wszyscy – moi drodzy diecezjanie – oddali się Jej do całkowitej dyspozycji w pracy i w walce o sprawy Boże w nas i w naszym otoczeniu: w macierzyńskiej niewole miłości za Kościół w Polsce i świecie współczesnym. Ona będzie dla nas wzorem miłości i oddania się Bogu oraz czynnej dobroci dla naszych braci.*¹⁷

¹⁶ Cyt. za: ks. Z. Celej, *Srebrne Magnificat*, [w:] *Magnificat...*, s. 247.

¹⁷ ADS, *List Pasterski* z 17. XI. 1968 r.

Był człowiekiem wielkiego zawierzenia Maryi. Stał w Jej obronie nie tylko na szlaku wędrówki Obrazu Nawiedzenia w drodze z Lublina do Częstochowy – jak zaświadczył O. Jerzy Tomziński, generał Zakonu Ojców Paulinów – Biskup *nie dopuścił, by milicja prowadziła wóz i powiedział* <<Ja poprowadzę>>. I Ekscelencja przywiózł Obraz Matki Bożej na Jasną Górę...¹⁸ ale również w latach 70 – tych ubiegłego wieku, kiedy to starano się utrudnić dostęp ludziom wierzącym do duchowej Stolicy Narodu, wytyczając trasę szybkiego ruchu wokół Jasnej Góry.

Ta szczególna więź Pasterza Kościoła Siedleckiego z Maryją realizowała się na Podlasiu przez 40 lat Jego pełnej poświęcenia służby pasterskiej. Już w 1973 r. Diecezja przeżywała jubileusz 250-lecia koronacji Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej. W 1977 r. przypadła 50. rocznica powrotu Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej z wygnania carskiego. Z tej racji Ks. Biskup zarządził aby kopia Obrazu Kodeńskiego nawiedziła wszystkie kościoły dekanalne. W ten sposób wierni z każdego dekanatu mogli w pobliżu swego zamieszkania przeżyć dzień modlitwy, pokuty i dziękczynienia. Zwieńczeniem tej peregrynacji były uroczystości jubileuszowe odbyte w dniu 4 września 1977 r. w Kodniu, podczas których kazanie wygłosił Kardynał Karol Wojtyła. Wielu kapłanów sugerowało wówczas aby zorganizować peregrynację Matki Bożej Kodeńskiej do wszystkich parafii. Arcypasterz Siedlecki uznał te sugestie za słuszne i ogłosił peregrynację Obrazu Kodeńskiego na lata 1980 - 1981.

Rok 1982 to czas jubileuszu 600-lecia obecności Maryi w cudownym Obrazie na Jasnej Górze. Z tej racji kopia tego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej przez 7 pierwszych dni lipca gościła w Katedrze Siedleckiej. Każdego dnia przybywały do katedry, z całej diecezji różne grupy ludzi na modlitewne czuwania. W tym samym roku diecezja przeżywała jeszcze jedną uroczystość maryjną. 5 września 1982 r. odbyła się koronacja Matki Bożej w Woli Gułowskiej. Z rozporządzenia Biskupa, w adwencie tegoż roku rozpoczęło się nawiedzenie rodzin przez Obraz Matki Bożej Częstochowskiej. Każda rodzina, po przeżyciu Mszy Świętej, zanosila obraz Matki Bożej do swego domu, by tam modlić się, rozważać swoje zadania i złożyć dar duchowy, wcześniej przygotowany – modlitwy różańcowej, wzajemnego pojednania i abstynencji.

W roku 1983 miały miejsce dwa wydarzenia maryjne w diecezji. W dniach 12-19 maja tegoż roku odbyła się peregrynacja Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej do głównych miast diecezji. Było to przedłużenie obchodów jubileuszu jasnogórskiego. Natomiast w dniach 3 - 4 września w Leśnej Podlaskiej odbyły się uroczystości jubileuszowe 300-lecia zjawienia się wizerunku Matki Bożej w Leśnej Podlaskiej. Jednym z da-

¹⁸ ADS, *Przemówienie Ojca Jerzego Tomzińskiego, Generała Zakonu Ojców Paulinów*, tekst nieautoryzowany.

rów ofiarowanych w czasie tej uroczystości była księga, w której znajdowały się deklaracje ze wszystkich parafii, w których kilkanaście tysięcy rodzin z Podlasia zobowiązywało się do codziennej modlitwy różańcowej.

Po zakończeniu obchodów jubileuszu jasnogórskiego Episkopat Polski podjął decyzję, aby kopia Obrazu Jasnogórskiej Pani nadal odbywała wędrówkę po polskich parafiach. W ten sposób rozpoczęła się druga peregrynacja Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w Polsce. Diecezja siedlecka tę peregrynację przeżywała w latach 1985-1986. W każdej parafii nawiedzenie było poprzedzone misjami, podczas których zwracano uwagę na pogłębienie znajomości prawd wiary przez wiernych, rozmodlenie rodzin przez życie sakramentalne, starania o trzeźwość i ożywienie pobożności maryjnej. Druga peregrynacja Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej rozpoczęła się 16 czerwca 1985 r. w Sokołowie Podlaskim i trwała do 9 marca 1986 r. Na szlaku nawiedzenia ostatnią parafią w diecezji siedleckiej była katedra. Po raz kolejny Diecezja za czasów pasterzowania biskupa Jan Mazura przeżywała wielką uroczystość maryjną w dniu 2 września 1990 r. podczas koronacji Obrazu Matki Bożej w Orchówku k. Włodawy.

Te wielorakie uroczystości maryjne i zwyczajne formy pobożności, tak liczne w czasie Jego 40-letniej posługi Kościołowi Siedleckiemu przyczyniły się do wzrostu wiary i życia moralnego wśród diecezjan. Biskup Jan Mazur często nawiedzał sanktuarium Matki Bożej; podczas swoich podróży po diecezji, którą przemierzał wzdłuż i wszerz; nigdy nie rozstawał się z różańcem i do tej modlitwy usilnie wszystkich nawoływał: *...niech wszyscy diecezjanie modlą się na różańcu. Każdy powinien uważać za swój święty obowiązek odmówić codziennie choćby jeden dziesiątek różańca świętego*¹⁹.

Od pierwszych dni swego pasterzowania biskup Jan Mazur usilnie zabiegał o wyniesienie na ołtarze Męczenników z Pratulina. Już w marcu 1969 r. podczas wizyty „ad limina Apostolorum” w Rzymie starał się zorientować o stanie sprawy toczącego się procesu dotyczącego Męczenników z Pratulina. Z tego samego powodu w 1971 r. z racji beatyfikacji O. Maksymiliana Kolbego w Rzymie spotkał się z Promotorem Wiary w Kongregacji ds. Świętych. Kongregacja uznała jednak, że dotychczasowa dokumentacja jest niewystarczająca, dlatego też Pasterz Siedlecki powołał w latach 90-tych Komisję Historyczną ds. procesu beatyfikacyjnego Unitów Podlaskich. Dwukrotnie wysyłał też odpowiednio przygotowanych kapłanów do Rzymu w celu przeprowadzenia kwerend w archiwach Watykańskich. Był nie tylko orędownikiem procesu beatyfikacyjnego, ale też dysponował konkretną, fachową wiedzą

¹⁹ ADS, *List pasterski z 2 lutego 1977 r.*

i umiejętnościami, dzięki którym inicjował sesje naukowe poświęcone problematyce męczeństwa Unitów. Przy różnych okazjach nawiązywał do wydarzeń historycznych z 1874 r. w Pratulinie, mówiąc o Unii i świadkach wiary, którzy tam oddali za nią życie.²⁰ Wysyłał też do poszczególnych parafii diecezji kapłanów z referatami na temat wydarzenia pratulińskiego. W ten sposób starał się dotrzeć do różnych środowisk z informacją o przebiegu toczącego się procesu, a przede wszystkim o faktach historycznych prześladowania za wiarę z tamtego okresu.²¹

Z inicjatywy Arcypasterza Diecezja Siedlecka upamiętniła stulecie wydarzeń męczeńskich w Pratulinie i Drelowie uroczystymi obchodami. Natomiast w 120 rocznicę męczeńskiej śmierci Unitów Podlaskich można już było mówić o zamknięciu ważnego etapu, jakim było przygotowanie dokumentów źródłowych i całościowego opracowania historycznego, które dokonała na osobistą prośbę biskupa Jana Mazura, pani prof. dr hab. H. Dylągowa z Warszawy.

*Chciałbym życzyć, aby każdy Podlasiak, każdy wierny naszej diecezji nosił w sercu ten wielki rozdział historii, jakim jest sprawa Męczenników Podlaskich, aby ją coraz lepiej poznawał i aby służyła ona owocnie naszemu dzisiejszemu życiu. Ze swej strony modłę się nieustannie i czynię wszelkie starania, jakie są potrzebne, by nasi bracia Unicy jak najszybciej zostali wyniesieni na ołtarze. Jako Biskup Podlaski tę sprawę od wielu już lat noszę niezmiennie w swoim sercu*²² – przypomniał wówczas Pasterz Kościoła siedleckiego, zachęcając do modlitwy o rychłą beatyfikację Męczenników Unitów.

W 1995 r. ks. biskup Jan Mazur przekazał Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II tzw. *Positio* przygotowane przez postulatora procesu w Rzymie ks. dr. Mariana Babulę wraz z *Listem Postulacyjnym* Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski podpisanej w dniu 17 czerwca 1995 r. w Szczecinie w sprawie beatyfikacji Męczenników Pratulińskich. Złożył też osobistą wizytę Ks. Kardynałowi Myrosławowi Lubaczywskiemu, zwierzchnikowi grekokatolików we Lwowie prosząc, aby skierował odpowiednie pismo do Papieża Jana Pawła II o przyspieszenie rozpatrywanej sprawy Męczenników z racji zbliżającego się jubileuszu 400-lecia Unii Brzeskiej. Odpowiedź Hierarchii Grekokatolickiej była pozytywna.

Dnia 26 stycznia 1996 r. Komisja Teologiczna w Rzymie pozytywnie oceniła dostarczony materiał dotyczący Męczenników Podlaskich, podobną też ocenę wydała Komisja Kardynalska w dniu 16 kwietnia 1996 r. 24 czerwca tegoż roku Papież Jan Paweł II zatwierdził przygo-

²⁰ M. Lipińska, *Świadectwo naszej wiary*, „Echo Katolickie”, 2-8 październik 2008, s. 16.

²¹ Ks. F. Dudka, *Mobilizował do mówienia o Pratulinie*, „Echo Katolickie”, 2-8 październik 2008, s. 16.

²² Cyt. za. M. Lipińska, dz. cyt., s. 16.

towany przez Kongregację ds. Kanonizacyjnych Dekret o męczeństwie Sług Bożych z Pratulina i wyznaczył termin beatyfikacji na dzień 6 października 1996 r.²³

Trwający prawie 60 lat proces beatyfikacyjny Męczenników z Pratulina, rozpoczęty w 1938 r. przez bp Henryka Przeździeckiego, a następnie kontynuowany po II wojnie światowej przez bp Ignacego Świrskiego, formalnie został zakończony podczas pontyfikatu Biskupa Jana Mazura. W tym najważniejszym wydarzeniu historycznym Kościoła na Podlasiu ma swój osobisty wkład ks. bp Jan Mazur.

Na uwagę zasługuje działalność biskupa Jana Mazura na polu trzeźwości. W swoim pierwszym Liście Pasterskim, pisał: *Praca nad trzeźwością dzieci, młodzieży i rodzin jest i będzie szczególnie droga memu sercu.*²⁴ Był wieloletnim (1965-1988) przewodniczącym a następnie wiceprzewodniczącym Komisji Episkopatu Polski ds. Trzeźwości. Jego poświęcenie na tym odcinku było zauważalne od pierwszej chwili pasterzowania w diecezji. W swoich listach pasterskich i apelach kierowanych do diecezjan szczególną uwagę zwracał na wychowanie w abstinencji dzieci i młodzieży, nie zaniedbując przy tym starań by stawiać tamę pijaństwu dorosłych i pomagać uzależnionym. Zgodnie z zaleceniami Episkopatu Polski nakazał, aby w każdej parafii powstał Apostolat Trzeźwości i była prowadzona Parafialna Księga Trzeźwości, do której wpisywali by się wszyscy podejmujący dobrowolną abstinencję. Polecił też opracować odpowiedni wzór przyrzeczeń abstynenckich dla dzieci pierwszokomunijnych. Od rodziców zaś domagał się pisemnego zobowiązania, aby przyjęcia rodzinne z racji chrztu oraz pierwszej komunii świętej odbywały się bez podawania alkoholu. Wprowadził też zasadę, że przyrzeczenia komunijne kandydaci do bierzmowania przedłużają do 21 roku życia jako wyraz apostołstwa świeckich oraz nadzieję trzeźwości w późniejszych latach. Wspierał też wszelkie ruchy i grupy działające na rzecz trzeźwości. Nie tylko wzywał do abstinencji ale sam dawał dobry przykład rezygnując ze spożywania alkoholu. Ponadto sprawę trzeźwości narodu otaczał ciągle osobistą modlitwą.

Powszechnie znana była opcja charytatywna biskupa Mazura, rozumiana jako wychowanie ludzi do dzielenia się z innymi tym co mają. Przez ponad 20 lat organizował doroczne szkolenia w dekanatach gdzie spotykał się z parafialnymi zespołami charytatywnymi. Podczas tych spotkań, zachęcał do odwiedzania i opieki nad chorymi, niesienia im pomocy duchowej i materialnej. Ta troska o ludzi samotnych, chorych

²³ Szerzej zob. Bp Jan Mazur, *Krótki opis bliższych przygotowań procesy beatyfikacyjnego Sług Bożych Męczenników Pratulinińskich*, „Wiadomości Diecezjalne Siedleckie”, 68 (1999) nr 1, s. 42-48.

²⁴ ADS, *List Pasterski z 17 listopada 1968 r.*

potrzebujących różnorakiej pomocy widoczna jest w Jego listach pasterkich, które kierował do diecezjan z racji tygodnia miłosierdzia. Sam był wrażliwy na nieszczęścia innych: odwiedzał i wspomagał. Warto też wspomnieć, że w ramach prac Konferencji Episkopatu Polski w latach 1975-1996 był opiekunem duszpasterstwa niewidomych.

Po wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego, 18 grudnia 1981 r. powołał do istnienia Komitet Pomocy Represjonowanym. Swoją siedzibę Komitet miał w Klasztorze Sióstr Benedyktynek – Sakramentek przy ul. Rawicza w Siedlcach. Pomoc polegała na wspieraniu więzionych i ich rodzin. Członkowie i współpracownicy Komitetu jeździli po diecezji i przy kościołach sprzedawali książki katolickie, aby w ten sposób zyskać pieniądze na pomoc. Paczki, które przygotowywały siostry były rozwożone do więzień, w których znajdowali się represjonowani działacze Solidarności. *W każdą niedzielę – jak wspomina – ks. Józef Miszczuk, kapelan Solidarności – bp Jan Mazur, wraz z ks. Kazimierzem Białeckim, jechał do Białej Podlaskiej, Włodawy i Lublina, gdzie więziono zatrzymanych działaczy „S”, aby tam sprawować Mszę Świętą, modlić się i wzmacniać na duchu.*²⁵ Na paczkę mógł liczyć każdy więziony nie tylko z diecezji siedleckiej.

Szerokim echem w świecie odbiła się postawa Arcypasterza Siedleckiego w czasie obrony krzyży w Zespole Szkół Rolniczych w Miętnej k. Garwolina w 1984 r. Biskup początkowo działał zgodnie z obowiązującymi procedurami, komunikując się z różnymi organami władzy, które opiekowały się młodzieżą. Kiedy jednak to nie przyniosło rezultatu, Pasterz Siedlecki powiedział do młodzieży: *jak długo będziecie mieli kłopoty ze szkołą, moim pożywieniem będzie chleb i woda* - w ten sposób aktywnie wsparł młodzież, która protestowała wobec władz komunistycznych nakazujących zdjęcie krzyży z sal lekcyjnych.²⁶ Zdecydowana postawa biskupa Jana, a przede wszystkim Jego głódówka miała ogromny wpływ na przebieg wydarzeń i doprowadziła po 5 miesiącach trwającego konfliktu do zawarcia kompromisu. Ksiądz Biskup podjął wyzwanie całego systemu socjalistycznego w jego dążeniu do wyeliminowania religii z wychowania młodzieży. *Wyzwanie to wygrał >> w pięknym stylu<<*, jak powiedział jeden ze świadków tych pamiętnych wydarzeń. Była to wygrana na oczach całego świata. Opowiadając się po stronie młodzieży broniącej krzyża w szkole w Miętnej biskup udo-

²⁵ *Solidarny z represjonowanymi*, „Echo Katolickie”, 2-8 październik 2008, s. 14.

²⁶ A. G., *Prawdziwy Pasterz swojej diecezji*, „Echo Katolickie”, 2-8 październik 2008 r., s. 12-13.

wodnił, że zawsze stanie za swoją trzodą, tak jak przystało na prawdziwego Pasterza.²⁷

Był otwarty na troski i problemy kapłańskie, stąd Jego relacje z kapłanami układały się bardzo dobrze. Jako jeden z pierwszych biskupów polskich powołał Radę Kapłańską, której zadaniem było przedstawiać problemy nurtujące księży. *Czasami były momenty, gdy trzeba było podnieść głos i okazać stanowczość - Biskup tak czynił* – jak stwierdza ks. inf. Kazimierz Korszniewicz, wikariusz generalny w okresie pasterzowania biskupa Mazura – *ale za chwilę przytulił i powiedział, zwracając się po imieniu: >>pamiętaj, tego robić nie można<<. I właśnie to ojcowskie upomnienie więcej zrobiło, bardziej pobudziło do refleksji, niż kara. Oczywiście, jeśli trzeba było, to stosował karę – ale wtedy od razu był gest pomocy, wyciągniętej ręki, przebaczenia. Pasterz Siedlecki był stale zainteresowany sprawami wiernych i sprawami kapłanów. To był prawdziwy pasterz, ojciec, oraz przyjaciel Boga i ludzi.*²⁸

Szczególną opieką otaczał Seminarium Duchowne. Sam modlił się i często zachęcał do modlitwy innych o powołania kapłańskie. Wiele też uwagi i troski poświęcał przygotowaniu odpowiedniej liczebnie i jakościowo kadry profesorskiej. Temu celowi służyły przede wszystkim specjalistyczne studia poszczególnych kapłanów, kolejno powoływanych w miarę potrzeby na określone stanowiska w seminarium. Warto wspomnieć, że w latach 1968-1996 liczba zatrudnionych profesorów w WSD wzrosła z 13 do 30, a seminarium zostało afiliowane do Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie w 1992 r. i w ten sposób Uczelnia ta uzyskała rangę statusu uniwersyteckiego. Trudno wymienić w sposób wyczerpujący wielorakie formy realizowania pasterskiej posługi wobec adeptów do kapłaństwa, jakie podejmował bp Jan Mazur. Nie można jednak nie wspomnieć, iż Pasterz Kościoła Siedleckiego przynajmniej raz w miesiącu, a czasami i częściej, głosił konferencje duchowe dla wszystkich alumnów. Co tydzień też prowadził wykłady z teologii pastoralnej dla kleryków V i VI roku studiów. W ciągu 28 lat pasterskiej posługi na Podlasiu udzielił święceń kapłańskich 415 absolwentom Wyższego Seminarium Duchownego.²⁹

Szczególną troską Pasterz Siedlecki otaczał małżeństwo i rodzinę. Inspirowany nauką Soboru Watykańskiego II pragnął, aby rodzina mogła

²⁷ Wspomnienia bp Jana Mazura dotyczące strajku młodzieży szkolnej w 1984 r. wraz z całą dokumentacją przebiegu wydarzeń w Miętne zostało opublikowane w: *Walka o krzyże, Miętne-Włoszczowa 1984, Warszawa 2004.*

²⁸ Ks. K. Korszniewicz, *Przyjaciel Boga i ludzi*, „Echo Katolickie”, 2-8 październik 2008, s. 10.

²⁹ Ks. R. Krawczyk, *Pasterz i zatroskany o Seminarium Duchowne Ojciec*, „Echo Katolickie”, 2-8 październik 2008, s. 11.

osiągnąć pełnię swego życia i posłannictwa. W tym celu w 1968 r. powołał do istnienia Diecezjalne Poradnictwo Rodzinne, którego zadaniem było przygotowanie wykwalifikowanej kadry do pracy w Katolickich Poradniach Rodziny, które utworzono w 1970 r. Powołano wówczas do istnienia 22 poradnie rejonowe. W następnych latach siatką poradni rejonowych, dekanalnych i parafialnych objęta została cała diecezja. Rosnące potrzeby w duszpasterstwie rodzin przyczyniły się do powołania w 1993 r. Stowarzyszenia Rodzin Katolickich. *Celem Stowarzyszenia – zdaniem ks. E. Jarmocha, diecezjalnego duszpasterza rodzin – jest oddziaływanie na życie małżeńskie i rodzinne zgodnie z etyką katolicką oraz wspieranie członków Stowarzyszenia w ich życiu małżeńsko-rodzinnym.*³⁰ Duszpasterstwo rodzinne obejmuje swym zasięgiem szeroki wachlarz pracy, którego trudno tu omawiać. Nie można jednak nie wspomnieć o działalności duszpasterskiej Biskupa Jan Mazura, dotyczącej prawnej ochrony dziecka poczętego. Prawo do życia istoty ludzkiej, od chwili poczęcia oraz instytucji małżeństwa są podstawowymi wartościami moralnymi. Prawa te w naszej Ojczyźnie były łamane z powodu niesprawiedliwego ustawodawstwa czego przykładem była ustawa o warunkach dopuszczalności przerywania ciąży z dnia 27 kwietnia 1956 r. *Przynaglony troską o dobro diecezji i Kościoła – jak stwierdza ks. E. Jarmoch – Ksiądz Biskup ustanowił czwartą niedzielę Wielkiego Postu (a obecnie piątą), jako dzień pokuty za wyniszczenie polskiego narodu w jego najmłodszych, bezbronnych obywatelach.* Dnia 12 marca 1972 r. w komunikacie inauguracyjnym dzień modlitw o poszanowanie praw ludzkich, w tym prawa do życia, Pasterz Siedlecki napisał: *Krew poczętych dzieci woła o pomstę do Boga! Za tę krew niewinną wszyscy jesteśmy odpowiedzialni. Albo dlatego, że sami popełniamy zło, albo dlatego, że je tolerujemy wśród nas, że milczymy – gdy powinniśmy wołać w obronie każdego poczętego życia.*³¹

W 1989 r., kiedy w naszej Ojczyźnie nastąpił etap transformacji politycznej, do Sejmu wpłynął projekt ustawy o prawnej ochronie dziecka poczętego. Projekt ten poparł Pasterz Diecezji, zwracając się z apelem do diecezjan o zbieranie podpisów i wysyłanie petycji do Sejmu o zagwarantowanie rangą konstytucyjnego zapisu prawa do życia każdej istoty ludzkiej od momentu poczęcia. Batalia o ochronę ludzkiego życia od poczęcia ostatecznie została przyjęta przez Sejm w dniu 7 stycznia 1993 r. Niewątpliwie w tej batalii ma swój wielki udział Biskup Mazur.

W okresie swojego pasterskiego posługiwania bp Jan Mazur nieustannie zabiegał o właściwą formację religijną młodzieży.³² Każdego roku organizował liczne spotkania z młodzieżą i ich nauczycielami,

³⁰ Szerzej zob. Ks. E. Jarmoch, *Duszpasterstwo rodzin i kobiet*, [w:] *Magnificat...*, s. 51-60.

³¹ Cyt. za: ks. E. Jarmoch, dz. cyt., s. 57.

³² Zob. Ks. J. Gomółka, *Duszpasterstwo młodzieży*, [w:] *Magnificat...*, s. 148-165.

z rodzicami i ich dziećmi nie tylko podczas wizytacji kanonicznych, ale także przy każdej możliwej sposobności. Podczas wizytacji miał też bardzo długie spotkania z młodzieżą. W głoszonych konferencjach starał się nawiązać kontakt z nimi, ale też uważnie słuchał tego co mówią młodzi. W celu ożywienia duszpasterstwa powołał do istnienia Radę Duszpasterską, i dzięki Jego inicjatywie powstawały Rady Parafialne.³³ Wspierał Ruch Światło – Życie, często odwiedzał oazowe dni wspólnoty w czasie ich trwania. Szerząc katolicką naukę społeczną reaktywował do istnienia działającą w diecezji przed II wojną światową Akcję Katolicką. W ten sposób włączając wiernych świeckich w dzieło ewangelizacji, pogłębiał w nich świadomość roli i miejsca w Kościele.

Biskup Jan Mazur był wrażliwy na ludzkie problemy. Dzięki osobistemu zaangażowaniu Arcypasterza (w 1991 r.) - do którego zwróciły się ówczesne władze siedleckiej uczelni - rektor KUL-u przyszedł z pomocą tworzącemu się Wydziałowi Humanistycznemu WSRP (aktualnie Akademia Podlaska), delegując odpowiednio przygotowanych profesorów do objęcia opieki nad dwoma kierunkami studiów filologii polskiej i historii.³⁴

W celu pogłębienia formacji religijnej laikatu bp Jan Mazur powołał do istnienia w 1993 r. Diecezjalne Kolegium Teologiczne. Równocześnie podjął starania o utworzenie Instytutu Teologicznego w Siedlcach oraz afiliacji tegoż Instytutu do Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie. Placówka ta jest pierwszą teologiczną uczelnią wyższą w dziejach diecezji siedleckiej, w której studia na poziomie akademickim mogą podjąć osoby świeckie i zakonne.

Za czasów pasterzowania biskupa Jana Mazura zostało powołane do życia *Katolickie Radio Podlasie*. Inicjatorem powstania radia był biskup Alojzy Orszulik, ówczesny biskup pomocniczy diecezji siedleckiej. W sierpniu 1991 r. za aprobatą Pasterza Diecezji zostały podjęte kroki zmierzające do zorganizowania i uruchomienia radia. Oficjalnie radio rozpoczęło swoją pracę w dniu 9 lipca 1992 r. Jest to bardzo ważne narzędzie ewangelizacyjne we współczesnym świecie.

W 1993 r. za aprobatą biskupa Jana Mazura powstał diecezjalny tygodnik *Podlaskie Echo Katolickie* (aktualna nazwa *Echo Katolickie*). Gazeta ta służy do wymiany myśli pomiędzy Kościołem a światem na płaszczyźnie przekazywania informacji i pomocy w organizowaniu współpracy w duchu katolickim między różnymi instytucjami.

³³ Ks. J. Józwik, *Niestrudzony duszpasterz*, „Echo Katolickie”, 2-8 październik 2008, s. 15.

³⁴ Rada Wydziału Humanistycznego Akademii Podlaskiej w czerwcu 2008 r., za służy dla Siedleckiej Humanistyki odznaczyła bpa Jana Mazura Medalem im. Księżnej Aleksandry Ogińskiej.

25 marca 1996 r. został zwolniony z obowiązków biskupa diecezjalnego i przeniesiony na emeryturę, co było odpowiedzią na Jego pismo skierowane do Stolicy Apostolskiej w czerwcu 1995 r., w związku z osiągnięciem wieku 75 lat. W okresie emerytalnym nie osłabła jednak Jego aktywność pasterska. Jego bezpośrednim następcą był biskup Jan Wiktor Nowak (zm. 2002 r.) i obecny biskup Zbigniew Kiernikowski, który obejmując rządy w diecezji w swoim liście pasterskim napisał: *z ogromnym poświęceniem i apostolską żarliwością pasterzował biskup Jan Mazur. Ukazywał kapłanom i świeckim Miłość Boga żywego, uczył miłości do Chrystusa i Jego Matki, zaszczepiał wierność Kościołowi i Ojczyźnie, A w czasach szczególnego zagrożenia wiary zdecydowanie stanął przy młodzieży broniącej krzyża w szkole w Miętnej k. Garwolina. Ożywieniu i pogłębieniu życia religijnego służyły też ogólnie - diecezjalne uroczystości i akcje duszpasterskie, które biskup Jan Mazur inicjował, organizował i przewodniczył.*³⁵ Biskup Jan Mazur jako biskup senior w dalszym ciągu spieszył z posługą i zawsze chętnie był gotów wspomagać swoich Następców.

Do ostatnich chwil życia wykazywał zainteresowanie i troskę o sprawę Kościoła. Bardzo lubił celebry w Katedrze Siedleckiej i nawet w ostatnich miesiącach życia, kiedy z wielkim trudem poruszał się, szedł do Katedry. *Bp Jan – jak o Nim dał świadectwo bp Z. Kiernikowski – dawał świadectwo swojego przywiązania do Krzyża Chrystusowego i tym krzyżem był naznaczony, szczególnie w ostatnich latach i w ostatnich dniach swego życia.*³⁶ Interesował się i żył diecezją, sprawami ludzi i kapłanów i te wszystkie sprawy dawał Bogu przez pośrednictwo Maryi, której był wielkim czcicielem. W swoim Testamencie napisał: *Całym sercem obejmuję Diecezję Podlaską – moją duchową Oblubienicę, Kapłanów, Rodziców, Siostry zakonne, Młodzież i Dzieci. Jestem wdzięczny za wszystko, czego doznałem. Kapłanom polecam i usilnie o to proszę aby trwali jednomyślnie w wierności swoim obowiązkom i powołaniu. Lud wierny proszę o modlitwę za moją duszę, o życie z wiary w codziennym trudzie.*³⁷

Dnia 26 września 2008 r., kiedy w Diecezji Siedleckiej obchodzone jest wspomnienie Matki Bożej Leśniańskiej, w 40. Rocznicę powołania na urząd Biskupa Siedleckiego o godzinie 17.08 został powołany do Domu Ojca.

Uroczystości pogrzebowe Biskupa Jana Mazura, które rozpoczęły się 29 września licznie zgromadziły duchowieństwo i wiernych. Tego

³⁵ Bp Z. Kiernikowski, *Postuszeństwo Ewangelii – Eucharystia. List Pasterski biskupa Zbigniewa Kiernikowskiego ordynariusza Diecezji Siedleckiej do kapłanów i wiernych świeckich*, Siedlce 2002, s. 20.

³⁶ Bp Siedlecki Zbigniew Kiernikowski o zmarłym Biskupie Seniorze Janie Mazurze, „WDS”, 2008, nr 10, s. 338.

³⁷ ADS, Akta osobowe Biskupa Jana Mazura.

dnia w uroczystej procesji trumnę z ciałem Zmarłego przeniesiono z Kurii Biskupiej do Katedry, gdzie odprawiono nieszpory, eucharystię i modlitewne czuwanie. Następnego Msza Święta pogrzebowa pod przewodnictwem Kardynała Józefa Glempa Prymasa Polski rozpoczęła się o godzinie 11.00. W uroczystości pogrzebowej uczestniczyło 30 biskupów wraz z Nuncjuszem Apostolskim w Polsce abp Józefem Kowalczykiem. Mszę Św. za Zmarłego Pasterza Siedleckiego wraz z biskupami koncelebrowało ponad 500 kapłanów z różnych diecezji polskich i z zagranicy. Po Mszy Św. trumna z ciałem śp. Biskupa Jana Mazura została złożona w krypcie katedralnej, obok innych biskupów ordynariuszy diecezji siedleckiej.

W dotychczasowej historii diecezji siedleckiej biskup Jan Mazur był najdłużej urzędującym biskupem, bo prawie 28 lat jako ordynariusz i ponad 12 lat jako biskup Senior.

Był prawdziwym Pasterzem i Ojcem dla kapłanów i wiernych i jako taki pozostanie w naszej pamięci.